

Załącznik nr 1
do uchwały nr 564/21
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 10 czerwca 2021 r.
„Załącznik nr 1 do uchwały nr 1170/16
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 28 września 2016 r.”

Lista definicji wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 dla Osi Priorytetowej I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Definicja
Oś priorytetowa I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy				
Działanie I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji				
1.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI27)	PLN	produkt/kluczowy	Łączna wartość wkładu prywatnego w realizowany projekt, który uzyskał pomoc państwa, przeznaczonego na przedsięwzięcia w zakresie innowacji lub badań i rozwoju, obejmującą również część niekwalifikowalną projektu. Wkład prywatny – środki pochodzące z działalności komercyjnej instytucji lub przedsiębiorców finansujących infrastrukturę badawczą. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną wartość wskaźnika odnosi się do całkowitej wartości projektu pomniejszonej o otrzymaną dotację.
2.	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	produkt/kluczowy	Liczba jednostek naukowych uczestniczących w realizacji wspieranego projektu i ponoszących w związku z tym inwestycyjne nakłady na działalność B+R (zgodnie z katalogiem kosztów kwalifikowanych). Wsparcie infrastruktury B+R może obejmować budowę, rozbudowę, przebudowę lub doposażenie przez zakup aparatury naukowo-badawczej. Wskaźnik obejmuje jednostki naukowe składające wniosek oraz jednostki naukowe będące partnerami w ramach realizowanego projektu i mogące otrzymać wsparcie. Jednostka naukowa – należy rozumieć prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe: a) podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutów tych uczelni, b) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy

				<p>z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk,</p> <p>c) instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych,</p> <p>d) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,</p> <p>e) Polska Akademia Umiejętności,</p> <p>f) inne podmioty niewymienione w lit. a-e będące organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę w rozumieniu art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</p>
3.	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.	rezultat/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały (samodzielnie, we współpracy z jednostką naukową, poprzez jednostkę naukową a na zlecenie przedsiębiorstwa) ze wspartej infrastruktury badawczej, niezależnie od tego, kto był beneficjentem zrealizowanego projektu.</p> <p>Wskaźnik pokazuje w jakim stopniu jest wykorzystywana wsparta infrastruktura badawcza.</p> <p>Na poziomie projektu – to samo przedsiębiorstwo wykazywane jest jeden raz niezależnie od tego, ile projektów zrealizowało przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p> <p>Infrastruktura badawcza oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych (zgodnie z katalogiem wydatków kwalifikowalnych). Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych</p>

				<p>konsercjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC)</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.</p> <p>Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>
--	--	--	--	--

4.	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25)	EPC	produkt/kluczowy	<p>Wskaźnik dotyczy istniejących miejsc pracy w obiektach o ulepszonej infrastrukturze badawczej, które bezpośrednio są związane z wykonywaniem działań w sferze B+R i realizowanym projektem. Do wartości wskaźnika wlicza się tylko etaty obsadzone, (nie wlicza się etatów nie obsadzonych i nie związanych z działalnością B+R). Realizacja projektu musi przyczynić się do unowocześnienia jednostki lub poprawy urządzeń w niej wykorzystywanych, czyli utrzymanie infrastruktury lub jej wymiana bez poprawy jakości, nie oznacza ulepszenia, zatem w takim przypadku nie ma możliwości zastosowania przedmiotowego wskaźnika.</p> <p>Do wyliczenia wskaźnika stosuje się przeliczenie na pełne etaty. Pracę sezonową i w niepełnym wymiarze należy przeliczyć na pełny etat.</p> <p>W ramach wskaźnika wykazywać należy pracowników naukowo-badawczych (zgodnie z nazwą wskaźnika w jęz. ang. „researchers”), jedną z grup w działalności B+R, zdefiniowanych jako specjaliści zajmujący się pracą koncepcyjną i tworzeniem nowej wiedzy, wyrobów, usług, procesów, metod i systemów, a także kierowaniem (zarządzaniem) projektami badawczymi.</p> <p>Infrastruktura badawcza oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych, zgodnie z katalogiem wydatków kwalifikowalnych projektu). Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE)nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC)</p> <p>Działalność B+R – działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań.</p>
5.	Wzrost przychodów ze źródeł prywatnych	%	rezultat/specyficzny	<p>Wskaźnik wyraża planowany procentowy udział przychodów ze źródeł prywatnych w przychodach ogółem jednostki, osiągnięty w wyniku realizacji projektu.</p> <p>Wskaźnik wzrost przychodów ze źródeł prywatnych dotyczy przychodu</p>

				<p>z działalności komercyjnej (np. ze świadczenia usług na rzecz przedsiębiorstw w postaci badań i innych zleceń realizowanych w oparciu o infrastrukturę badawczą, udostępnienia infrastruktury badawczej na potrzeby przedsiębiorstw, itp.) prowadzonej na wspartej infrastrukturze badawczej.</p> <p>Przychody ustala się w oparciu o dokumentację księgową instytucji.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż przychody ze źródeł prywatnych dotyczą tylko wspartej w ramach projektu infrastruktury, wartość bazowa dla wskaźnika wynosi „0”.</p> <p>Wartość docelową wskaźnika należy obliczyć zgodnie ze wzorem: $(\text{Przychody ze źródeł prywatnych} / \text{Przychody jednostki ogółem}) * 100 [\%]$, gdzie: Przychody ze źródeł prywatnych - prognozowana wartość przychodu z działalności komercyjnej prowadzonej na wspartej infrastrukturze badawczej, osiągnięta po zakończeniu realizacji projektu (pełny zamknięty rok obrachunkowy następujący bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu lub inny pełny zamknięty rok obrachunkowy w okresie trwałości projektu, nie później jednak niż do momentu zamknięcia programu); Przychody jednostki ogółem - prognozowana wartość przychodów ogółem jednostki po zakończeniu realizacji projektu (w tym samym roku, dla którego określono wartość przychodów ze źródeł prywatnych); Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Nieosiągnięcie wartości docelowej wskaźnika skutkuje proporcjonalnym zmniejszeniem dofinansowania.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p> <p>Infrastruktura badawcza oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów)</p>
--	--	--	--	---

				zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC).
Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje				
1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI01)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	<p>Wskaźnik jest powiązany ze wskaźnikami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje - Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw <p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie z EFRR (niezależnie czy wsparcie stanowi pomoc państwa, czy też nie).</p> <p>Jeżeli przedsiębiorstwo uzyskuje wsparcie więcej niż jeden raz (realizuje więcej niż jeden projekt), niezależnie od tego czy realizuje projekty w ramach jednej formy interwencji, czy też w ramach różnych rodzajów interwencji (dotacja, wsparcie finansowe inne niż dotacja, wsparcie niefinansowe, bądź wsparcie nowego przedsiębiorstwa), będzie liczone tylko raz.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p>
2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI02)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	<p>Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które jest udzielane w formie bezzwrotnej dotacji, a osiągnięcie wskaźnika uwarunkowane jest zakończeniem projektu pod względem rzeczowym.</p> <p>Przedsiębiorstwo, które otrzymało dotację więcej niż jeden raz (realizowało więcej niż jeden projekt) jest liczone tylko raz.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p>
3.	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw, które współpracują z ośrodkami badawczymi w ramach wspieranych projektów badawczo-rozwojowych. W projekcie musi uczestniczyć co najmniej jedno przedsiębiorstwo i jeden ośrodek badawczy. Wsparcie może otrzymać jedna lub więcej współpracujących stron (ośrodków badawczych lub przedsiębiorstw). Wsparcie uzależnione jest od współpracy.</p> <p>Współpraca może być nowa lub istniejąca i powinna trwać przez co najmniej czas trwania projektu.</p>

				<p>Do współpracy zalicza się również kooperację, transfer wiedzy, staże, podwykonawstwo itp.</p> <p>Wartość wskaźnika będzie liczona na podstawie dokumentów potwierdzających istnienie współpracy z ośrodkami badawczymi w ramach projektu, tj: stosowne umowy o współpracy, porozumienia, listy intencyjne, czy też oświadczenia wnioskodawcy o współpracy. Może to być również umowa (porozumienie, list intencyjny) wcześniejsza, sprzed realizacji projektu, dotycząca takiego zakresu, który wiąże się z dofinansowywanym projektem. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art. 107 i 108 Traktatu. Pochodzenie przedsiębiorstwa (z wewnątrz lub poza UE) nie ma znaczenia. W przypadku, gdy jedno przedsiębiorstwo zostanie formalnie liderem, a inne są podwykonawcami, lecz ciągle współpracują z ośrodkiem badawczym, wszystkie powinny być wliczone. Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi w ramach różnych projektów powinny być liczone oddzielnie (pod warunkiem, że wszystkie projekty otrzymały wsparcie), i nie uważa się tego za wielokrotne liczenie.</p> <p>Ośrodek badawczy zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 to organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę, czyli podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy. W przypadkach gdy tego rodzaju jednostka prowadzi również działalność gospodarczą finansowanie, koszty i dochody związane z tą działalnością gospodarczą należy rozliczać oddzielnie. Przedsiębiorstwa mogące wywierać decydujący wpływ na taki podmiot w charakterze, np. jego udziałowców/akcjonariuszy czy członków nie mogą mieć preferencyjnego dostępu do uzyskanych przez niego wyników;</p>
--	--	--	--	--

4.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI06)	PLN	produkt/kluczowy	<p>Łączna wartość wkładu prywatnego w realizowany projekt, który uzyskał pomoc państwa w formie bezzwrotnej dotacji, wliczając również wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu.</p> <p>Na etapie sprawozdawania do KE konieczne przeliczenie wartości z PLN na EUR przez Instytucję Zarządzającą, wg kursu obowiązującego dla sprawozdania.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art. 107 i 108 Traktatu.</p>
5.	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R	szt.	produkt/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw prowadzących prace B+R w ramach wspartego projektu.</p> <p>Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa składające wnioski oraz przedsiębiorstwa będące partnerami w ramach realizowanego projektu i mogące otrzymać wsparcie.</p> <p>Przy wykorzystywaniu danych zagregowanych na kolejnych poziomach wdrażania (poddziałanie - działanie - oś priorytetowa - PO - UP) należy unikać wielokrotnego liczenia tych samych beneficjentów.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu</p> <p>Prace B+R, są to prace związane z działalnością badawczo-rozwojową.</p> <p>Działalność badawczo-rozwojową – działalność twórczą obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowaną w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań;</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.</p> <p>Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku</p>

				<p>laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>
6.	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	produkt/kluczowy	<p>Liczba laboratoriów badawczych wybudowanych (utworzonych), rozbudowanych, przebudowanych lub doposażonych w aparaturę naukowo-badawczą w wyniku udzielonego wsparcia i przygotowanych do prowadzenia prac B+R. Laboratorium może być umiejscowione w jednostce naukowej, przedsiębiorstwie, instytucji otoczenia biznesu (np. park technologiczny).</p> <p>Przez laboratorium należy rozumieć technicznie i organizacyjnie wydzielone pomieszczenie (laboratorium może zatem stanowić część większego pomieszczenia wydzieloną technicznie i/ lub organizacyjnie na jego potrzeby) wyposażone w niezbędną aparaturę naukowo-badawczą.</p>

7.	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury B+R - wspartej w ramach projektu	szt.	rezultat/specyficzny	Liczba przedsiębiorstw, które skorzystały z infrastruktury B+R dofinansowanej w ramach projektu, niezależnie od tego, kto był beneficjentem zrealizowanego projektu. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
8.	Liczba realizowanych planów prac badawczo-rozwojowych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury B+R	szt.	specyficzny/rezultat bezpośredni	<p>Wartość docelowa wskaźnika powinna odzwierciedlać fakt realizowania, przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury, zaplanowanego na etapie aplikowania o środki unijne, planu prac badawczo-rozwojowych. Weryfikacja realizacji wskaźnika polegać będzie na sprawdzeniu czy wykonanie planu prac B+R nastąpiło zgodnie z założeniami zawartymi we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Prace B+R, są to prace związane z działalnością badawczo-rozwojową.</p> <p>Działalność badawczo-rozwojowa – to działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań.</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.</p> <p>Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p>

				<p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych,</p> <p>w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p> <p>Wartość docelową wskaźnika należy osiągnąć w okresie trwałości, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia programu.</p>
9.	Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez przedsiębiorstwo w ramach projektu	szt.	specyficzny/rezultat bezpośredni	<p>Liczba wyników prac badawczo-rozwojowych dofinansowanych w ramach projektu, wykonanych przez Beneficjenta, a następnie przeniesionych odpłatnie do praktyki gospodarczej. Dla obliczania tego wskaźnika znaczenie ma faktyczne wdrożenie wyników prac badawczo-rozwojowych. Komercjalizacja może odbywać się poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzenie wyników prac B+R do własnej działalności gospodarczej Wnioskodawcy poprzez rozpoczęcie produkcji lub świadczenie usług na bazie uzyskanych wyników projektu lub 2) udzielenie licencji (na zasadach rynkowych) na korzystanie z przysługujących Wnioskodawcy praw do wyników prac B+R w działalności gospodarczej prowadzonej przez innego przedsiębiorcę lub 3) zbycie (na zasadach rynkowych) praw do wyników prac B+R w celu wprowadzenia ich do działalności gospodarczej innego przedsiębiorcy (z zastrzeżeniem, że za wdrożenie wyników prac B+R nie uznaje się zbycia wyników tych prac w celu ich dalszej odsprzedaży). <p>Zbycie praw do wyników badań przemysłowych i prac rozwojowych oraz udzielenie licencji na korzystanie z przysługujących Beneficjentowi praw własności</p>

				intelektualnej w działalności gospodarczej prowadzonej przez innego przedsiębiorcę powinno zostać dokonane po cenie rynkowej. Wartość docelową wskaźnika należy osiągnąć w okresie 3 lat od zakończenia realizacji projektu.
10.	Liczba opracowanych nowych lub znacząco ulepszonych produktów (wytworów lub usług)	szt.	specyficzny /produkt	<p>Liczba nowych lub znacząco ulepszonych produktów (wytworów lub usług) opracowanych w ramach realizowanego projektu, na podstawie zakupionej w ramach projektu usługi badawczej.</p> <p>Produkt (wyrób lub usługa) może być zarówno nowy na rynku jak i nowy dla firmy.</p> <p>Produkt uznaje się za nowy dla firmy, jeżeli ma nową funkcję lub technologia jego produkcji jest zasadniczo różna od technologii już produkowanych wytworów.</p> <p>Produkt jest nowy dla rynku, jeżeli nie ma innych dostępnych na rynku produktów, które oferują tę samą funkcjonalność, lub technologię, powodującą że nowy produkt zasadniczo różni się od produktów już istniejących na rynku.</p> <p>Znaczące ulepszenie powinno dotyczyć zakresu cech lub zastosowań produktu (wytworu lub usługi). Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.</p>
11.	Liczba opracowanych nowych lub znacząco ulepszonych procesów	szt.	specyficzny /produkt	<p>Liczba nowych lub znacząco ulepszonych procesów opracowanych w ramach realizowanego projektu, na podstawie zakupionej w ramach projektu usługi badawczej.</p> <p>Nowy lub znacząco ulepszony proces rozumiany jest jako udoskonalenie metod produkcji lub dostawy (znaczące zmiany w zakresie technologii, urządzeń oraz/lub oprogramowania).</p>
12	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych	szt.	rezultat/kluczowy	<p>Liczba innowacji produktowych wprowadzonych dzięki zakupionej w ramach projektu usłudze badawczej.</p> <p>Innowacja produktowa (product innovation) to wprowadzenie wytworu lub usługi, które są nowe lub znacząco udoskonalone w zakresie swoich cech lub</p>

				<p>zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.</p> <p>Wartość docelową wskaźnika należy osiągnąć w okresie do 3 lat od daty uzyskania wyniku zakupionej usługi badawczej.</p>
13	Liczba wprowadzonych innowacji procesowych	szt.	rezultat/kluczowy	<p>Liczba innowacji procesowych wprowadzonych dzięki zakupionej w ramach projektu usłudze badawczej.</p> <p>Innowacja procesowa (process innovation) czyli innowacja w obrębie procesu to wdrożenie nowej lub znacząco udoskalonej metody produkcji lub dostawy. Do tej kategorii zalicza się znaczące zmiany w zakresie technologii, urządzeń oraz/lub oprogramowania.</p> <p>Wartość docelową wskaźnika należy osiągnąć w okresie do 3 lat od daty uzyskania wyniku zakupionej usługi badawczej.</p>
14	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie przeznaczone na wprowadzenie nowych produktów, na którykolwiek z rynków, na których działają.</p> <p>Produkt jest nowy dla rynku, jeżeli nie ma innych dostępnych na rynku produktów, które oferują tę samą funkcjonalność, lub technologię, powodującą że nowy produkt zasadniczo różni się od produktów już istniejących na rynku. Nowy produkt powstaje w wyniku zastosowanej innowacji produktowej lub procesowej. Projekty, które nie zakładają innowacji procesowej lub produktowej nie realizują przedmiotowego wskaźnika.</p> <p>Produkt – materialny i niematerialny (w tym usługa). Przez rynek należy rozumieć zasięg działalności przedsiębiorstwa i może być w ujęciu lokalnym, regionalnym, krajowym i zagranicznym.</p> <p>Jeśli przedsiębiorstwo wprowadza kilka produktów lub otrzymuje wsparcie dla kilku projektów, jest liczone tylko raz. W przypadku współpracy w ramach projektu,</p>

				<p>wskaźnik zlicza wszystkie uczestniczące przedsiębiorstwa. Wspierane projekty, które miały na celu wprowadzenie produktu nowego dla rynku, ale nie odniosły sukcesu, również są uwzględniane w ramach wskaźnika.</p> <p>Jeśli produkt jest nowy, zarówno na rynku jak i dla przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwo uwzględnia się również do pomiaru wskaźnika: Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy.</p> <p>Podczas gdy większość klasycznych innowacji prowadzi do powstania produktów nowych, zarówno na rynku jak i dla firmy, możliwe jest, że produkt jest nowy na rynku, ale nie jest nowy dla firmy (np. przystosowanie istniejącego produktu na nowy rynek nie zmieniając funkcjonalności) i wówczas przedsiębiorstwo uwzględniane jest tylko w ramach niniejszego wskaźnika.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p>
15	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI29)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie przeznaczone na wprowadzenie na rynek produktów nowych dla firmy.</p> <p>Produkt jest nowy dla firmy, jeżeli ma nową funkcję lub technologia jego produkcji jest zasadniczo różna od technologii już produkowanych wyrobów.</p> <p>Nowy produkt powstaje w wyniku zastosowanej innowacji produktowej lub procesowej. Projekty, które nie zakładają innowacji procesowej lub produktowej nie realizują przedmiotowego wskaźnika .</p> <p>Produkt – materialny i niematerialny (w tym usługa).</p> <p>Jeśli przedsiębiorstwo wprowadza kilka produktów lub otrzymuje wsparcie dla kilku projektów, jest liczone tylko raz.</p> <p>W przypadku współpracy w ramach projektu, wskaźnik zlicza wszystkie uczestniczące przedsiębiorstwa, dla których produkt jest nowy.</p> <p>Wspierane projekty, które miały na celu wprowadzenie nowego produktu, ale nie odniosły sukcesu, również są uwzględniane w ramach wskaźnika.</p> <p>Jeśli produkt jest nowy, zarówno na rynku jak i dla przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwo uwzględnia się również w ramach wskaźnika: Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku.</p>

				<p>Podczas gdy większość klasycznych innowacji prowadzi do produktów nowych, zarówno na rynku i dla firmy, możliwe jest, że produkt jest nowy w firmie, ale nie nowy na rynku, np. niektóre transfery technologii i wówczas przedsiębiorstwo uwzględniane jest tylko w ramach niniejszego wskaźnika.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p>
--	--	--	--	---

**Lista wskaźników dodatkowych oraz ich definicji dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020,
Osi Priorytetowej I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy**

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Rodzaj wskaźnika	Definicja
Oś priorytetowa I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy				
Działanie I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji				
1.	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw, które współpracują z ośrodkami badawczymi w ramach wspieranych projektów badawczo-rozwojowych. W projekcie musi uczestniczyć co najmniej jedno przedsiębiorstwo i jeden ośrodek badawczy. Wsparcie może otrzymać jedna lub więcej współpracujących stron (ośrodków badawczych lub przedsiębiorstw). Wsparcie uzależnione jest od współpracy.</p> <p>Współpraca może być nowa lub istniejąca i powinna trwać przez co najmniej czas trwania projektu.</p> <p>Do współpracy zalicza również kooperację, transfer wiedzy, staże, podwykonawstwo itp.</p> <p>Wartość wskaźnika będzie liczona na podstawie dokumentów potwierdzających istnienie współpracy z ośrodkami badawczymi w ramach projektu, tj: stosowne umowy o współpracy, porozumienia, listy intencyjne, czy też oświadczenia wnioskodawcy o współpracy. Może to być również umowa (porozumienie, list intencyjny) wcześniejsza, sprzed realizacji projektu, dotycząca takiego zakresu, który wiąże się z dofinansowywanym projektem.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art. 107 i 108 Traktatu. Pochodzenie przedsiębiorstwa (z wewnątrz lub poza UE) nie ma znaczenia.</p> <p>W przypadku, gdy jedno przedsiębiorstwo zostanie formalnie liderem, a inne są podwykonawcami, lecz ciągle współpracują z ośrodkiem badawczym, wszystkie powinny być wliczone. Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi w ramach różnych projektów powinny być liczone oddzielnie (pod warunkiem, że wszystkie projekty otrzymały wsparcie), i nie uważa się tego za wielokrotne liczenie.</p> <p>Ośrodek badawczy: zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE)</p>

				nr 651/2014 to organizacja prowadząca badania i upowszechniająca wiedzę, czyli podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy. W przypadkach gdy tego rodzaju jednostka prowadzi również działalność gospodarczą finansowanie, koszty i dochody związane z tą działalnością gospodarczą należy rozliczać oddzielnie. Przedsiębiorstwa mogące wywierać decydujący wpływ na taki podmiot w charakterze, np. jego udziałowców/akcjonariuszy czy członków mogą nie mieć preferencyjnego dostępu do uzyskanych przez niego wyników
2.	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	produkt/kluczowy	Liczba laboratoriów badawczych wybudowanych (utworzonych), rozbudowanych, przebudowanych lub wyposażonych w aparaturę naukowo-badawczą w wyniku udzielonego wsparcia i przygotowanych do prowadzenia prac B+R. Laboratorium może być umiejscowione w jednostce naukowej, przedsiębiorstwie, instytucji otoczenia biznesu (np. park technologiczny). Przez laboratorium należy rozumieć technicznie i organizacyjnie wydzielone pomieszczenie (laboratorium może zatem stanowić część większego pomieszczenia wydzielona technicznie i/ lub organizacyjnie na jego potrzeby) wyposażone w niezbędną aparaturę naukowo-badawczą.
3.	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.	rezultat/kluczowy	Liczba projektów obejmujących prace B+R, przy realizacji których wykorzystana została wsparta infrastruktura badawcza. Wskaźnik pokazuje w jakim stopniu jest wykorzystywana wsparta infrastruktura badawcza. Chodzi tu zatem o wszystkie projekty B+R realizowane przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej, także przez inne podmioty. Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji.

				<p>Infrastruktura badawcza oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC).</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.</p> <p>Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów,</p>
--	--	--	--	---

				<p>demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń. Wartość docelową wskaźnika należy osiągnąć w okresie trwałości, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia programu.</p>
4.	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	PLN	produkt/kluczowy	<p>Nakłady poniesione przez beneficjenta na zakup aparatury naukowo-badawczej w związku z realizowanym projektem. Nakłady obejmują dofinansowanie i wkład własny.</p> <p>Aparatura naukowo-badawcza: zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się sprzętu komputerowego i innych urządzeń nie wykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.</p> <p>Wartość wskaźnika wyznaczana jest na podstawie wartości ewidencyjnej, figurującej w księgach, tzn. bez potrącenia umorzeń, aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, stosowanej przy pracach B+R, według stanu w dniu 31 grudnia (tu: w momencie sprawozdawania).</p> <p>W przypadku kilkukrotnego sprawozdawania, w trakcie i po zakończeniu projektu, w celu uniknięcia wielokrotnego sumowania nakładów, należy sprawozdawać wyłącznie te nakłady, które nie zostały wcześniej ujęte.</p>
5.	Liczba nowo utworzonych miejsc	EPC	rezultat/specyficzny	Liczba nowo utworzonych etatów w pełnym wymiarze czasu pracy, powstałych do 12

	pracy kobiety / mężczyźni			<p>miesiące od zakończenia realizacji projektu. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Chodzi o etaty, które powstały jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie</p>
6.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - kobiety	EPC	rezultat/specyficzny	<p>Liczba nowo utworzonych etatów w pełnym wymiarze czasu pracy zajmowanych przez kobiety, powstałych do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Chodzi o etaty, które powstały jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się kobiet zatrudnionych do wdrożenia projektów. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
7.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - mężczyźni	EPC	rezultat/specyficzny	<p>Liczba nowo utworzonych etatów w pełnym wymiarze czasu pracy zajmowanych przez mężczyzn, powstałych do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Chodzi o etaty, które powstały jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się mężczyzn zatrudnionych do wdrożenia projektów. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć</p>

				<p>na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
8.	Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	rezultat/kluczowy/ horyzontalny	<p>Liczba etatów w pełnym wymiarze czasu pracy, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
9.	Liczba utrzymanych miejsc pracy - kobiety	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	<p>Liczba etatów w pełnym wymiarze czasu pracy obsadzonych przez kobiety, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
10.	Liczba utrzymanych miejsc pracy - mężczyźni	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	<p>Liczba etatów w pełnym wymiarze czasu pracy obsadzonych przez mężczyzn, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie projektu</p>

11.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety / mężczyźni	EPC	rezultat/kluczowy /horyzontalny	<p>Liczba etatów w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, które powstały w wyniku realizacji projektu do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.).</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu .</p>
12.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	<p>Liczba etatów w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, obsadzonych przez kobiety, które powstały w wyniku realizacji projektu do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.)</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
13.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy mężczyźni	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	<p>Liczba etatów w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, obsadzonych przez mężczyzn, które powstały w wyniku realizacji projektu do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.)</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>

14.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	produkt/kluczowy/horyzontalny	<p>Należy wskazać liczbę obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Przez obiekt należy rozumieć budynek, budowlę bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych.</p> <p>Za osobę niepełnosprawną uznaje się osobę niepełnosprawną w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych tj. osobę z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. "</p>
15.	Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)	EPC	rezultat/kluczowy/horyzontalny	<p>Wskaźnik dotyczy wzrostu zatrudnienia jako bezpośredni skutek zakończenia projektu we wspieranych podmiotach, wymienionych w katalogu beneficjentów, innych niż przedsiębiorstwa. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.)</p> <p>Odnosi się do nowo utworzonych etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów i pracowników ochrony.</p> <p>W celu ustalenia przyrostu nowo utworzonych etatów brutto należy odnieść stan zatrudnienia sprzed rozpoczęcia realizacji projektu do stanu zatrudnienia do 12 miesięcy po jego zakończeniu. Jeżeli pomimo utworzenia nowych etatów w ramach projektu liczba etatów ogółem nie wzrasta, traktuje się to jako utrzymanie zatrudnienia i jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrośnie należy wpisać 0.</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie.</p>
16.	Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)-kobiety	EPC	rezultat/kluczowy/horyzontalny	<p>Wskaźnik dotyczy wzrostu zatrudnienia jako bezpośredni skutek zakończenia projektu we wspieranych podmiotach, wymienionych w katalogu beneficjentów, innych niż przedsiębiorstwa. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.)</p> <p>Odnosi się do nowo utworzonych etatów brutto</p>

				<p>w pełnym wymiarze czasu pracy obsadzonych przez kobiety. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się kobiet zatrudnionych do wdrożenia projektów oraz kobiet pracowników ochrony.</p> <p>W celu ustalenia przyrostu nowo utworzonych etatów brutto należy odnieść stan zatrudnienia sprzed rozpoczęcia realizacji projektu do stanu zatrudnienia do 12 miesięcy po jego zakończeniu. Jeżeli pomimo utworzenia nowych etatów w ramach projektu liczba etatów ogółem nie wzrasta, traktuje się to jako utrzymanie zatrudnienia i jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrośnie należy wpisać 0.</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie.</p>
17.	Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)-mężczyźni	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	<p>Wskaźnik dotyczy wzrostu zatrudnienia jako bezpośredni skutek zakończenia projektu we wspieranych podmiotach, wymienionych w katalogu beneficjentów, innych niż przedsiębiorstwa. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Odnosi się do nowo utworzonych etatów brutto w pełnym wymiarze czasu pracy obsadzonych przez mężczyzn. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się mężczyzn zatrudnionych do wdrożenia projektów oraz mężczyzn pracowników ochrony.</p> <p>W celu ustalenia przyrostu nowo utworzonych etatów brutto należy odnieść stan zatrudnienia sprzed rozpoczęcia realizacji projektu do stanu zatrudnienia do 12 miesięcy po jego zakończeniu. Jeżeli pomimo utworzenia nowych etatów w ramach projektu liczba etatów ogółem nie wzrasta, traktuje się to jako utrzymanie zatrudnienia i jeśli całkowita liczba miejsc pracy nie wzrośnie należy wpisać 0.</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie.</p>

Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje				
1.	Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI05)	przedsiębiorstwa	produkt/kluczowy	Wskaźnik obejmuje przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia, które funkcjonują na rynku nie dłużej niż 3 lata od dnia rejestracji, przy czym zmiana formy prawnej nie oznacza powstania nowego przedsiębiorstwa. Za datę udzielania wsparcia rozumie się dzień podpisania umowy. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.
2.	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	PLN	produkt/kluczowy	Nakłady poniesione przez beneficjenta na zakup aparatury naukowo-badawczej w związku z realizowanym projektem. Nakłady obejmują dofinansowanie i wkład własny. Aparatura naukowo-badawcza: zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się sprzętu komputerowego i innych urządzeń nie wykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R. Wartość wskaźnika wyznaczana jest na podstawie wartości ewidencyjnej, figurującej w księgach, tzn. bez potrącenia umorzeń, aparatury naukowo-badawczej zaliczonej do środków trwałych, stosowanej przy pracach B+R, według stanu w dniu 31 grudnia (tu: w momencie sprawozdawania). W przypadku kilkukrotnego sprawozdawania, w trakcie i po zakończeniu projektu, w celu uniknięcia wielokrotnego sumowania nakładów, należy sprawozdawać wyłącznie te nakłady, które nie zostały wcześniej ujęte.
3.	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	produkt/kluczowy	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w realizacji projektu w zakresie prowadzenia działalności B+R, obejmującego nakłady inwestycyjne na działalność B+R. Wsparcie infrastruktury B+R może obejmować budowę, rozbudowę, przebudowę lub wyposażenie, doposażenie poprzez zakup aparatury naukowo-badawczej. Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu. Działalność badawczo-rozwojowa – to działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia

				<p>nowych zastosowań; Badania naukowe: Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych; Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>
4.	Liczba realizowanych prac B+R	szt.	produkt/kluczowy	Liczba prac B+R, realizowanych w związku z realizowanym projektem Prace B+R, są to prace związane z działalnością badawczo-rozwojową.

				<p>Działalność badawczo-rozwojowa – to działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań;</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.</p> <p>Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają</p>
--	--	--	--	--

				charakter ulepszeń.
5.	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.	produkt/kluczowy	<p>Liczba wspartych projektów w zakresie działalności B+R. Do wartości wskaźnika wlicza się zarówno projekty będące w trakcie realizacji jak i projekty zrealizowane przez przedsiębiorstwa, niezależnie od ich efektów.</p> <p>Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.</p> <p>Działalność badawczo-rozwojowa – to działalność twórcza obejmująca badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowana w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań;</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.</p> <p>Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze</p>

				<p>udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>
6.	Liczba współpracujących zagranicznych jednostek naukowych	szt.	produkt/kluczowy	Liczba jednostek naukowych, które mają swoją siedzibę poza terytorium RP, z którymi została podjęta współpraca w zakresie B+R przez wsparte podmioty, w ramach realizowanego projektu.
7.	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.	rezultat/kluczowy	<p>Liczba projektów obejmujących prace B+R, przy realizacji których wykorzystana została wsparta infrastruktura badawcza.</p> <p>Wskaźnik pokazuje w jakim stopniu jest wykorzystywana wsparta infrastruktura badawcza. Chodzi tu zatem o wszystkie projekty B+R realizowane przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej, także przez inne podmioty.</p> <p>Projekt – przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji.</p> <p>Infrastruktura badawcza oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno-komunikacyjnych, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC)</p> <p>Badania naukowe: Badania podstawowe oznaczają prace eksperymetalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk</p>

				<p>i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>
8.	Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych	szt.	rezultat/kluczowy	<p>Liczba zgłoszeń wynalazku w celu uzyskania patentu zapewniającego prawo do wyłącznego korzystania z danego wynalazku poza granicami RP, tj. liczba zgłoszeń dokonanych w trybie krajowym bezpośrednio do właściwego dla danego kraju organu ochrony własności przemysłowej (z wyłączeniem Polski) w oparciu o Konwencję Paryską o Ochronie Własności Przemysłowej, w trybie regionalnym (europejskim) w ramach Konwencji o patencie europejskim do ochrony w Europejskim Urzędzie</p>

				Patentowym oraz w trybie międzynarodowym w ramach Układu o Współpracy Patentowej umożliwiającym zgłaszającemu ubieganie się o ochronę wynalazku jednocześnie w wielu krajach.
9.	Liczba uzyskanych patentów	szt.	rezultat/kluczowy	Liczba patentów, uzyskanych w wyniku zgłoszenia dokonanego w rezultacie realizacji wspartego projektu i zapewniających prawo do wyłącznego korzystania z danego wynalazku poza granicami Polski, tj. liczba patentów uzyskanych w trybie krajowym bezpośrednio na terenie właściwego kraju (z wyłączeniem Polski) w oparciu o Konwencję Paryską o Ochronie Własności Przemysłowej, patentów europejskich uzyskanych w trybie regionalnym (europejskim) w ramach Konwencji o patencie europejskim oraz patentów uzyskanych w trybie międzynarodowym w ramach Układu o Współpracy Patentowej zapewniających ochronę wynalazku jednocześnie w wielu krajach.
10.	Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych	szt.	rezultat/kluczowy	Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych, dokonanych w wyniku realizowanego projektu, w celu uzyskania praw ochronnych, zapewniających prawo do wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego poza granicami RP, tzn. liczba zgłoszeń dokonanych w trybie krajowym bezpośrednio do właściwego dla danego kraju organu ochrony własności przemysłowej (z wyłączeniem Polski) w oparciu o Konwencję Paryską o Ochronie Własności Przemysłowej, w trybie regionalnym (europejskim) w ramach Konwencji o patencie europejskim do ochrony w Europejskim Urzędzie Patentowym oraz w trybie międzynarodowym w ramach Układu o Współpracy Patentowej umożliwiającym zgłaszającemu ubieganie się o ochronę wzoru użytkowego jednocześnie w wielu krajach.
11.	Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych	szt.	rezultat/kluczowy	Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych, dokonanych w wyniku realizowanego projektu, w celu uzyskania praw z rejestracji, zapewniających prawo do wyłącznego korzystania ze wzoru przemysłowego poza granicami RP, tzn. dokonanych w trybie krajowym w urzędzie właściwym ds. ochrony własności przemysłowej w danym państwie, w trybie regionalnym: w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Hiszpanii (bezpośrednio lub poprzez Urząd Patentowy RP) w celu uzyskania ochrony na obszarze UE na podstawie Rozporządzenia w sprawie wzorów wspólnotowych lub innych regionalnych urzędach ds. własności przemysłowej, tj. Urzędzie Znaków Towarowych Beneluksu, Afrykańskiej Organizacji Własności Przemysłowej lub

				Afrykańskiej Organizacji Własności Intelektualnej oraz w systemie międzynarodowym, czyli w Biurze Międzynarodowym Światowej Organizacji Własności Intelektualnej w Szwajcarii na podstawie Aktu genewskiego Porozumienia haskiego.
12.	Liczba uzyskanych praw ochronnych na wzór użytkowy	szt.	rezultat/kluczowy	Liczba praw ochronnych na wzór użytkowy, uzyskanych w wyniku realizowanego projektu, zapewniających prawo do wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego poza granicami RP, tj. liczba praw ochronnych uzyskanych w trybie krajowym bezpośrednio na terenie właściwego kraju (z wyłączeniem Polski) w oparciu o Konwencję Paryską o Ochronie Własności Przemysłowej, w trybie regionalnym (europejskim) w ramach Konwencji o patencie europejskim oraz praw ochronnych uzyskanych w trybie międzynarodowym w ramach Układu o Współpracy Patentowej zapewniających ochronę jednocześnie w wielu krajach.
13.	Liczba uzyskanych praw z rejestracji na wzór przemysłowy	szt.	rezultat/kluczowy	Liczba praw z rejestracji na wzór przemysłowy, uzyskanych w wyniku realizowanego projektu, zapewniających prawo do wyłącznego korzystania ze wzoru przemysłowego poza granicami RP, tzn. udzielonych w wyniku zgłoszenia w trybie krajowym w urzędzie właściwym ds. ochrony własności przemysłowej w danym państwie, w trybie regionalnym: w Urzędzie Harmonizacji Rynku Wewnętrznego w Hiszpanii (bezpośrednio lub poprzez Urząd Patentowy RP) w celu uzyskania ochrony na obszarze UE na podstawie Rozporządzenia w sprawie wzorów wspólnotowych lub innych regionalnych urzędach ds. własności przemysłowej, tj. Urzędzie Znaków Towarowych Beneluksu, Afrykańskiej Organizacji Własności Przemysłowej lub Afrykańskiej Organizacji Własności Intelektualnej oraz w systemie międzynarodowym, czyli w Biurze Międzynarodowym Światowej Organizacji Własności Intelektualnej w Szwajcarii na podstawie Aktu genewskiego Porozumienia haskiego.
14.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	rezultat/specyficzny	Liczba nowo utworzonych etatów w pełnym wymiarze czasu pracy, powstałych do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Chodzi o etaty, które powstały jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się pracowników zatrudnionych do wdrożenia projektów. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie

15.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy -kobiety	EPC	rezultat/specyficzny	Liczba nowo utworzonych etatów w pełnym wymiarze czasu pracy zajmowanych przez kobiety, powstałych do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Chodzi o etaty, które powstały jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się kobiet zatrudnionych do wdrożenia projektów. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.
16.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - mężczyźni	EPC	rezultat/specyficzny	Liczba nowo utworzonych etatów w pełnym wymiarze czasu pracy zajmowanych przez mężczyzn, powstałych do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Chodzi o etaty, które powstały jako bezpośredni skutek zakończenia projektu. Powstanie etatów ma wynikać bezpośrednio z uzyskanego wsparcia. Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Do wskaźnika nie wlicza się mężczyzn zatrudnionych do wdrożenia projektów. Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.
17.	Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	EPC	rezultat/kluczowy/horyzontalny	Liczba etatów w pełnym wymiarze czasu pracy, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.
18.	Liczba utrzymanych miejsc pracy - kobiety	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	Liczba etatów w pełnym wymiarze czasu pracy obsadzonych przez kobiety, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał.

				Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.
19.	Liczba utrzymanych miejsc pracy - mężczyźni	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	Liczba etatów w pełnym wymiarze czasu pracy obsadzonych przez mężczyzn, które zostały utrzymane w wyniku wsparcia do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, a które byłyby zlikwidowane, gdyby tego wsparcia Beneficjent nie uzyskał. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Etaty muszą być obsadzone (nieobsadzonych stanowisk się nie wlicza). Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu
20.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety / mężczyźni	EPC	rezultat/kluczowy /horyzontalny	Liczba etatów w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, które powstały w wyniku realizacji projektu do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Wskaźnik podaje się z podziałem na etaty zajmowane przez kobiety i mężczyzn, przy czym nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźników na etapie wniosku o dofinansowanie projektu ..
21.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy kobiety	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	Liczba etatów w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, obsadzonych przez kobiety, które powstały w wyniku realizacji projektu do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.) Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy. Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku

				o dofinansowanie projektu.
22.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy mężczyźni	EPC	rezultat/ kluczowy /horyzontalny	<p>Liczba etatów w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, obsadzonych przez mężczyzn, które powstały w wyniku realizacji projektu do 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu, w oparciu o inne formy zatrudnienia, takie jak umowy cywilnoprawne typu: umowa o dzieło, umowa zlecenia, kontrakt lekarski, menadżerski itp. Zakończenie projektu rozumiane jest jako zakończenie rzeczowe (data zapłaty ostatniej faktury, data odbioru, w zależności co występuje później.)</p> <p>Prace sezonowe i niepełnowymiarowe należy przeliczyć na ekwiwalent pełnego czasu pracy.</p> <p>Nie ma obowiązku wskazywania wartości podwskaźnika na etapie wniosku o dofinansowanie projektu.</p>
23.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	produkt/kluczowy/ horyzontalny	<p>Należy wskazać liczbę obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Przez obiekt należy rozumieć budynek, budowlę bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych.</p> <p>Za osobę niepełnosprawną uznaje się osobę niepełnosprawną w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych tj. osobę z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności."</p>
24.	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	szt.	produkt/kluczowy	<p>Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników B+R zakupionych w ramach projektu.</p> <p>Przy wykorzystaniu danych zagregowanych na kolejnych poziomach wdrażania (poddziałanie- działanie-oś priorytetowa - PO-UP) należy unikać wielokrotnego liczenia tych samych beneficjentów.</p> <p>Przedsiębiorstwo: w rozumieniu art. 1 zał. 1 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu</p> <p>Prace B+R, są to prace związane z działalnością badawczo-rozwojową.</p> <p>Działalność badawczo-rozwojową – działalność twórczą obejmującą badania naukowe lub prace rozwojowe, podejmowaną w sposób systematyczny w celu zwiększenia zasobów wiedzy oraz wykorzystania zasobów wiedzy do tworzenia nowych zastosowań;</p> <p>Badania naukowe:</p> <p>Badania podstawowe oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne</p>

				<p>podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Badania przemysłowe oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności celem opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług. Uwzględniają one tworzenie elementów składowych systemów złożonych i mogą obejmować budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub środowisku interfejsu symulującego istniejące systemy, a także linii pilotażowych, kiedy są one konieczne do badań przemysłowych, a zwłaszcza uzyskania dowodu w przypadku technologii generycznych;</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji.</p> <p>Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń.</p>
--	--	--	--	--